

de have Gyne dertil, saaledes at det er Overøvrigheden, der bestemmer, hvorvidt de have Gyne dertil. Jeg anser det for uretfærdigt og ubilligt at lægge denne Byrde paa enkelte Familier, hvor det kan indtræffe, at der er flere af den Slags Børn, ligesom jeg anser det for urigtigt, at Børnene skulle forsyge Forældrene. Det viser sig ogsaa, at baade Administrationen og Domstolene have taget denne Bestemmelse i vor Lovgivning i en noget indskrænket Form. De have gjort gjældende, at for saa vidt den Paagjældende tillige er vandsør, eller endog saa kan kaldes Idiot, kan han ikke komme ind under denne Bestemmelse om den gjensidige Forsørgelse. Der er en Viborg Overretsdom, som blev afsagt for nogle Aar siden, og som gaar ud paa, at man skal tage denne Bestemmelse i en meget indskrænket Form. Ogsaa Bestemmelsen i § 11 vil man se er noget afvigende fra de nu gjældende Bestemmelser, idet jeg har ment, at i Reglen eller i alt Fald i visse Tilfælde er det rigtigt, at den Vedkommende kommer i en Tvangsarbejdsanstalt for at affone disse Alimentationsbidrag i Stedet for at gaa paa Vand og Brød. Ved Vand og Brød affones Beløbet meget hurtigt og virker ikke affrættende paa Mange. Der vil vistnok blive gjort den Indvending mod den nu Bestemmelse om Afsoning i en Tvangsarbejdsanstalt, at man for lang Tid berøver den Paagjældende Velighed til at erhverve Noget til at betale Alimentationsbidraget med, men jeg antager, at Tvangsarbejdet kan indrettes saaledes, at den Vedkommende kan fortjene Overarbejdspenge, hvoraf Noget da kan tages til Alimentationsbidraget. Med Hensyn til Thyende, Lærlinge og Søfolk ere Bestemmelserne de samme, som findes i den nu gjældende Lov, nemlig i Thyendeloven af 1854, navnlig dens § 10 foruden §§ 31—34, og med Hensyn til Lærlinge i Næringsloven af 29de December 1857 § 65 ad 2; det er væsentlig de samme Bestemmelser, her ere optagne, og med Hensyn til Alhedernes Forpligtelse til at forsyge deres Syge vide vi ogsaa, at det er omtrent den nu gjældende Bestemmelse, idet Loven af 23de Februar 1866 §§ 32—35 bestemmer, hvilke Forpligtelser et Alhederi har overfor deres trængende Søfolk og dem, der blive syge. Det er altsaa den samme Bestemmelse, og jeg skal ikke opholde mig videre derved. Naaget jeg ved Indbringelsen af Lovforslaget omtalte Forsørgelsesstedet, kan jeg dog ikke undgaa at komme lidt dybere ind paa dette Spørgsmaal end ved Sagens Indbringelse. Jeg antager, det er af de Spørgsmaal, der er mest Uenighed om her i Thinget og

maaste ogsaa udenfor, idet De ville erindre, at Kommissionen, der var nedsat, mente, at som Regel skulde Fødestedet ogsaa være Forsørgelsesstedet. Regjeringen billigede i Forstningen den Tanke, som senere hørte derfra, men mente, at et længereaarigt Ophold er nødvendigt for at vinde Forsørgelsesret, nemlig 15 Aar. Smidertid viste det sig i Landstinget efter min Opfattelse, at dette Thing var langt mere frindsend end baade Kommissionen og Regjeringen. Landstinget gif ikke videre end at foreslaa, at 5 Aar var nok til at vinde Forsørgelsesret, selv om Vedkommende i 4 Maanedes har været borte fra vedkommende Opholdssted enten een Gang for alle eller tilfammenlagt, og gav altsaa en meget stor Frihed for Vedkommende til at opholde sig paa andre Steder for at kunne søge Erhverv. Det er det mere Væsentlige af den nye Tanke, som er gaaet gennem andre Landes Lovgivelser. Her i Thinget endes man om at blive ved de 5 Aar, eller om just ikke her i Thinget, saa i Udvalget. Jeg havde samme Opfattelse den Gang, som jeg har endnu; det er min bestemte Overbevisning, at vil man udrette noget virkelig Godt baade for de Fattige og Samfundet, saa vil den eneste rigtige Vej være at gjøre om ikke Opholdsstedet til Forsørgelsessted, saa dog et Ophold efter et Aar. Jeg begrunder ikke denne Tanke paa en Opfattelse, jeg vil begrunde den med Tal. Det Første kan ikke hjælpe Noget; thi den Ene kan tro det, og den Anden kan tro noget Andet; men for at bevise Noget, skal man se paa, hvorledes det har udviklet sig efter de forskjellige Bestemmelser andet Steds, hvor man har kjendt disse Bestemmelser. Kommissionen udtalte vist meget rigtig i sin Betænkning, at i Slesvig-Holsten, hvor der krævedes 15 Aar for at vinde Forsørgelsesret, der blomstrede Forsørgelsesstykket langt frodigere end her, altsaa en lang Forsørgelsestid vil ikke afværge, at dette Forsørgelsesstykket blomstret. Det viser sig ogsaa, at i England, hvor man efter min Opfattelse har det mest udviklede Fattigsystem, jeg i alt Fald kjender — og jeg kan føie til, at jeg kun har gjort mig bekendt med den engelske, tydske og skandinaviske Lovgivning — har Fattigvæsenet udviklet sig paa den sundeste og heldigste Maade. I de senere Aar have vi efterbet England i mange Spørgsmaal, men vi have ikke været saa heldige i vor Udvikling som Englænderne med Hensyn til Forsørgelsesstedet. Det er saa i England, at indtil 1834 krævedes 5 Aar, fra 1834—65 3 Aar og efter 1865 kun 1 Aar, og det ene Aar er, som Forfattere sige, kun en Formsag, det er det egentlige